

Prima instanță: Judecătoria Chișinău (sediul central), (jud. E. Galușceac)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. N. Budăi, A. Pahopol, I. Muruianu)

ÎNCHEIERE

18 martie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios
administrativ al Curții Supreme de Justiție

În componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Iurie Bejenaru

examinând admisibilitatea recursului declarat de Blagoslovitu Stanislav,
reprezentat de avocatul Vdovicenco Ștefan,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Cooperativa pomilegumicolă „Bostancea” împotriva lui Blagoslovitu Stanislav și ÎM „Orange Moldova” SA cu privire la repunerea în termen a cererii de chemare în judecată, repararea prejudiciului material și încasarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 14 noiembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de Blagoslovitu Stanislav, admis apelul declarat de către Cooperativa pomilegumicolă „Bostancea”, casată hotărârea din 08 noiembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău (sediul central) în partea respingerii cererii de repunere în termen pretenției de încasare a sumei de 32 356 de lei și respingerea pretenției ca fiind tardivă cu emiterea în această parte a unei noi hotărâri,

c o n s t a t ă :

La 31 mai 2018, Cooperativa Pomilegumicolă „Bostancea” a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Blagoslavitu Stanislav și ÎM „Orange Moldova” SA, solicitând obligarea reparării și încasării în mod solidar a prejudiciul material cauzat, încasarea în mod solidar în mărime de 82 973,73 de lei și încasarea cheltuielilor de judecată.

În susținerea cererii de chemare în judecată a menționat că, în baza contractului de consum a energiei electrice nr. ELE/8930/TD din 22 octombrie 2013 încheiat între CP „Bostancea” ca consumator și ÎM „Orange Moldova” SA ca sub-consumator, reclamanta CP „Bostancea” și-a asumat obligațiunea să livreze echipamentelor ÎM „Orange Moldova” SA amplasate în apropiere cooperativei

energie electrică.

Potrivit clauzelor p.3.1, 3.1.1 al contractului din 22 octombrie 2013 în vigoare și în prezent ÎM „Orange Moldova” SA și-a asumat obligațiunea să achite reclamantului CP „Bostancea” plata pentru cantitatea de energie electrică consumată lunar conform indicilor contorului (la prețul de 3,12 lei pentru un kwh) în baza facturilor de plată a CP „Bostancea” prin virament bancar la contul CP „Bostancea” indicat în contract.

Însă, contrar prevederilor contractului încheiat între părți, în baza unor așa zise contracte frauduloase de cesiune, la care ÎM „Orange Moldova” SA nu s-a opus, la solicitarea fostului președinte al CP „Bostancea” - Blagoslovitu Stanislav, plata pentru consumul energiei electrice în perioada de 08 mai 2015 – 15 martie 2017, a fost efectuată nu la contul bancar al CP „Bostancea” ci la contul bancar personal al pârâtului Blagoslovitu Stanislav.

Astfel, potrivit ordinilor bancare de plată ÎM „Orange Moldova” SA a transferat ilegal la contul bancar al pârâtului Blagoslovitu Stanislav în total suma de 82 973 de lei pe care ultimul ilicit i-a însușit în scopuri proprii, cauzând astfel reclamantului o daună materială considerabilă, ce se califică ca sustragere a surselor bănești ale CP „Bostancea” prin abuz de serviciu.

A mai menționat că potrivit pct.6.2 al Statutului CP „Bostancea” din 18 iulie 2013 pct.29, 35 al Hotărârii Guvernului RM nr.629 din 13 noiembrie 1991 cu modificările ulterioare „Cu privire la întovărășirile pomicole”, distribuirea mijloacelor bănești ale cooperativei ține de competența Consiliului de administrare (cârmuirii) cu aprobarea Adunării generale a cooperativei și nici de cum a președintelui cooperativei.

În viziunea reclamantei, Blagoslovitu Stanislav ilegal a încheiat cu ÎM „Orange Moldova” SA contractele de cesiune a dreptului de creanță, pe de o parte ca reprezentant al Cedentului CP „Bostancea” fără o notificare respectivă și o hotărâre a Consiliului de administrare (cârmuirii) aprobată de Adunarea Generală, și pe de altă ca Cesionar din nume propriu, ceea ce contravine grav prevederilor legii.

Dreptul de creanță prin cesiune în cazul de față nu putea fi transmis nici de cum pârâtului Blagoslovitu Stanislav ceea ce ÎM „Orange Moldova” SA a ignorat și nu a respectat prevederile legii, semnând benevol contractele de cesiune cu pârâtul.

Contractele de cesiune a dreptului de creanță din 06 mai 2015 nr. DIVS/10240/TD din 26 noiembrie 2015; nr. DIVS/10557/TD din 31 ianuarie 2016; nr. DIVS/10708/TD, din 31 mai 2011, nr. DIVS/11008/TD, din 31 august 2016, nr. DIVS/11145/TD, din 28 noiembrie 2016, nr. DIVS/11304/TD și din 28 februarie 2017 nr. DIVS/12151/TD au fost încheiate între Blagoslovitu Stanislav și ÎM „Orange Moldova” SA la o înțelegere dolosivă și cu un interes din ambele părți cu încălcarea flagrantă a prevederilor legii cu scopul însușirii ilicite a surselor

bănești ale CP „Bostancea” și îmbogățirii fără justa cauză.

Reclamanta a învederat că cu contractele de cesiune, cu contractul de consum a energiei electrice și documentele bancare de plată prezentate de ÎM „Orange Moldova” SA, reclamanta a făcut cunoștință la 03 mai 2018 din răspunsul ÎM „Orange Moldova” SA din 26 aprilie 2018 recepționat ca urmare a unei somații din partea CP „Bostancea”.

În fața instanței reclamanta a solicitat încasarea în mod solidar de la pârâți a sumei de 82 973,73 de lei, inclusiv repunerea în termen a cerinței reclamantei privind încasarea în mod solidar de la pârâțul Blagoslovitu Stanislav și ÎM „Orange Moldova” SA, a sumei de 32 256 de lei, transferată de ÎM „Orange Moldova” SA la contul lui Blagoslovitu Stanislav prin ordinul bancar de plată nr.1059493 din 08 mai 2015 în baza contractului de cesiune nr. DIVS/10240/TD din 06 mai 2015 și facturii de plată semnată de ambele părți, precum și încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 08 noiembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău (sediul central), cererea de chemare în judecată a fost admisă parțial.

A fost încasat de la Blagoslavitu Stanislav în beneficiul Cooperativei Pomilegumicole „Bostancea” suma de 50 717,73 de lei cu titlu de prejudiciul material, suma de 1 521,53 de lei cu titlu de taxă de stat și suma de 90 de lei cu titlu de cheltuieli pentru publicarea avizului publicitar.

A fost respinsă cererea Cooperativei Pomilegumicolă „Bostancea” cu privire la repunerea în termen a cererii de chemare în judecată în partea încasării sumei de 32 356 de lei, ca fiind neîntemeiată.

A fost respinsă cererea de chemare în judecată a Cooperativei Pomilegumicole „Bostancea” împotriva lui Blagoslavitu Stanislav și ÎM „Orange Moldova” SA cu privire la încasarea sumei de 32 356 de lei ca fiind tardivă.

În rest acțiunea s-a respins ca fiind neîntemeiată.

În motivarea soluției sale prima instanță a reținut că, între părți a fost încheiat un contract sinalagmatic cu drepturi și obligații reciproce, potrivit căruia nici una din părți fără consimțământul în scris al celeilalte părți nu are dreptul să transmită unei părți terțe drepturile și obligațiile din prezentul contract.

Totuși, între CP „Bostancea”, în calitate de cedent, ÎM „Orange Moldova” SA, în calitate de debitor, și Blagoslavitu Stanislav, în calitate de cesionar, au fost încheiate contracte de cesiune a dreptului de creanță nr. DIVS/1020/TD din 06 mai 2015, nr. DIVS/10557/TD din 26 noiembrie 2015, DIVS/10708/TD din 31 ianuarie 2016, nr. DIVS/11008/TD din 31 mai 2016, nr. DIVS/11149/TD din 31 august 2016, nr. DIVS/11304/TD din 28 noiembrie 2016 și nr. DIVS/12151/TD din 28 februarie 2017. Iar, potrivit contractelor de cesiune a dreptului de creanță sus menționate, rezultă că debitorul, conform facturilor cedentului, prezentate către debitor în baza contractului nr. ELE/830/TD din 22 octombrie 2013, va achita cesionarului datoria cedentului față de cesionar.

În cadrul examinării cauzei în fond cu certitudine s-a constatat că CP „Bostancea” nu a avut careva relații contractuale cu fostul administrator Blagoslavitu Stanislav și ca urmare Blagoslavitu Stanislav nu avea careva creanțe față de CP „Bostancea”, care potrivit pct. 2.2.2, urma a fi micșorată de către Blagoslavitu Stanislav față de CP „Bostancea”, și prin urmare în temeiul art. 1395 al Codului civil (în redacția în vigoare la data relevantă speței), instanța a considerat de cuviință de a încasa de la Blagoslavitu Stanislav a beneficiul CP „Bostancea” suma de 50 717,73 de lei.

Totodată, instanța de judecată a considerat că urmează a fi respinsă acțiunea reclamantei CP „Bostancea” înaintată împotriva ÎM „Orange Moldova” SA cu privire la repararea prejudiciului material ca fiind neîntemeiată, or ÎM „Orange Moldova” SA a executat în conformitate cu legislația în vigoare condițiile Contractului de consum a energiei electrice nr. ELE/8030/TD din 22 octombrie 2013, în coroborare cu contractele de cesiune de creanță, prin achitarea datoriei pentru consumul energiei electrice, în baza contractelor de cesiune a dreptului de creanță.

Cu privire la cererea de repunere în termenul de acționare în instanță referitor la pretenția de încasare a sumei de 32 356 de lei, instanța de judecată a considerat că aceasta urmează a fi respinsă, iar acțiunea în această parte este una tardivă.

În susținerea poziției sale a fost reținut că, urmare a încheierii între CP „Bostancea” și ÎM „Orange Moldova” SA a Contractului de consum a energie electrice nr. ELE/8030/TD din 22 octombrie 2013, a fost încheiat contract de cesiune a dreptului de creanță nr. DIVS/1020/TD din 06 mai 2015 și în baza facturii fiscale nr.WA1131601 din 06 mai 2015, ÎM „Orange Moldova” SA a achitat pe contul lui Blagoslavitu Stanislav datoria în sumă de 32 356 de lei, iar cu cererea de chemare în judecată reclamantul CP „Bostancea” s-a adresat în instanța de judecată la data de 31 mai 2018, adică peste termenul general de 3 ani prevăzut de lege, în interiorul căruia ultima poate să-și apere, pe calea intentării unei acțiuni în instanța de judecată, dreptul încălcat, or dreptul reclamantei la înaintarea prezentei acțiuni a început să curgă din 06 mai 2015, termen care a expirat la data de 07 mai 2018.

Prin decizia din 14 noiembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de Blagoslovitu Stanislav, admis apelul declarat de către Cooperativa pomilegumicolă „Bostancea”, casată hotărârea din 08 noiembrie 2018 a Judecătorei Chișinău (sediul central) în partea respingerii cererii de repunere în termen pretenției de încasare a sumei de 32 356 de lei și respingerea pretenției ca fiind tardivă cu emiterea în această parte a unei noi hotărâri prin care cererea de repunere a fost admisă și respectiv a fost admisă pretenția reclamantei cu privire la încasarea sumei de 32 356 de lei.

Pentru a decide astfel instanța de apel a însușit motivarea instanței de fond referitor la celelalte pretenții, considerându-le întemeiate, iar cu privire la cererea

de repunere a reținut următoarele.

Astfel, în viziunea instanței de apel, prima instanță eronat a dedus ziua de la care a început curgerea termenului de prescripție, or, contrar prevederilor art.272 alin. (4) al Cod civil (în redacția în vigoare la data relevantă speței), eronat a calculat începutul curgerii termenului de prescripție de la data de 06 mai 2015, când de către ÎM „Orange Moldova” SA a fost efectuat transferul sumei de 32 356 de lei la contul personal bancar al pârâtului Blagoslovitu Stanislav, care la acel moment fiind președinte al CP „Bostancea” ilicit le-a însușit în scopuri proprii pentru a se îmbogăți fără justa cauză, fără să le depună la contul bancar al CP „Bostancea” și fără să înștiințeze despre acest lucru contabilă cooperativei să le pună la evidența contabilă și fără să pună la curent Consiliul de administrare (cârmuirea) CP „Bostancea”, comisia de cenzori.

CP „Bostancea” nu putea cunoaște că Blagoslovitu Stanislav a încheiat raporturi juridice cu ÎM „Orange Moldova” SA din numele său, or despre dreptul încălcat și contractele încheiate de Blagoslovitu Stanislav cu ÎM „Orange Moldova” SA și documentele bancare a făcut cunoștință la 03 mai 2018 din răspunsul ÎM „Orange Moldova” SA din 24 aprilie 2018 la somația CP „Bostancea”, iar cu acțiunea în instanța de judecată reclamanta s-a adresat 31 mai 2018, prin urmare se atestă că acțiunea a fost înaintată în interiorul termenului general de prescripție extinctivă de 3 ani.

La 14 ianuarie 2020 (prin oficiul poștal), Blagoslovitu Stanislav, reprezentat de avocatul Vdovicenco Ștefan a declarat împotriva deciziei din 14 noiembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea acesteia și a hotărârii primei instanțe cu remiterea cauzei la rejudecare în prima instanță.

În motivarea recursului a indicat că instanțele au examinat cauza în lipsa unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată.

La 21 februarie 2020, CP „Bostancea” a depus o referință la recursul declarat de către Blagoslovitu Stanislav, reprezentat de avocatul Vdovicenco Ștefan, solicitând considerarea acestuia ca fiind inadmisibil.

Analizând temeiurile invocate în cererea de recurs, referință, în raport cu materialele cauzei și prevederile legale, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul declarat de către Blagoslovitu Stanislav, reprezentat de avocatul Vdovicenco Ștefan, inadmisibil, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) al Codului de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) al Codului de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) al Codului de procedură civilă, cererea de

recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) al Codului de procedură civilă.

În conformitate cu art. 440 alin. (1) al Codului de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Dat fiind faptul că temeiurile de declarare a recursului împotriva deciziei curții de apel, prin prisma prevederilor secțiunii a 2-a a capitolului XXXVIII al Codului de procedură civilă, sunt strict delimitate de art. 432, Completul reține că reieșind din prevederile art. 437 alin.(1) lit. f) al Codului de procedură civilă, în sarcina recurentului este impusă obligația delimitării esenței, temeiului și argumentării acelei/acelor încălcări esențiale și/sau a acelor circumstanțe ce indică la aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, și care ar dicta necesitatea considerării recursului ca fiind admisibil.

În speță, însă criticile invocate de Blagoslovitu Stanislav, reprezentat de avocatul Vdovicenco Ștefan, nu pot duce la admisibilitatea recursului, ori acestea nu pot fi reținute prin prisma art. 432 al Codului de procedură civilă, în condițiile în care se insistă în mod exclusiv asupra reaprecierii circumstanțelor cauzei, în detrimentul evidențierii ilegalității soluției instanței de apel.

Acest fapt denotă caracterul declarativ a recursului, fiind lipsit de esență, care evidențiază simplul fapt al dezacordului recurentului cu soluția dată de instanța de apel, precum și lipsa temeiurilor legale de declarare al recursului, având în vedere faptul că, rolul exclusiv al recursului este de a asigura efectuarea unui control de legalitate a deciziei atacate în baza temeiurilor legale de declarare a recursului strict prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) al Codului de procedură civilă.

Or, nu este suficientă simpla expunere a circumstanțelor faptice ale cauzei, fiind necesară motivarea recursului cu indicarea amănunțită a motivelor de nelegalitate pe care se întemeiază, precum și dezvoltarea lor. Motivarea recursului înseamnă nu doar exprimarea nemulțumirii față de actul de dispoziție pronunțat în apel, ci expunerea tuturor motivelor pentru care, din punctul de vedere al părții, instanța a pronunțat o hotărâre neîntemeiată. Aderent, recursul nu se poate limita la o simplă indicare a textelor de lege, condiția legală a dezvoltării motivelor de recurs implicând determinarea greșelilor anume imputate instanței de apel, o minimă argumentare a criticii în fapt și în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează.

Abordarea recurentului, în speță, însă evidențiază în mod clar dezacordul acestuia cu soluția dată de instanța de apel, iar argumentele recursului nu permit identificarea omisiunilor sau erorilor care ar impune considerarea acestuia ca fiind admisibil.

Prin prisma jurisprudenței CtEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie

capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, trăsătură distinctivă care nu este evidențiată în cererea de recurs declarată de către Blagoslovitu Stanislav, reprezentat de avocatul Vdovicenco Ștefan.

Astfel, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată lipsa temeiurilor care ar dicta necesitatea considerării recursului ca fiind admisibil.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) ale Codului de procedură civilă, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de către Blagoslovitu Stanislav, reprezentat de avocatul Vdovicenco Ștefan.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru